

СТРАТНАСЦЬ

ЛІДАРЫ ПА СТРАТНАСЦІ СВАЁЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Нацыянальны статыстычны камітэт апублікаваў даныя фінансаванага становішча гарадоў і раёнаў за мінулы год. З даных вынікае, што фінансаванае становішча арганізацый Гарадоцкага раёна адно з самых кепскіх, як у вобласці так і ў краіне.

Апошнія даныя фінансаванага становішча дадзены на 1 снежня 2014 года і яны сведчаць, што арганізацыі нашага раёна працуюць з яшчэ большымі стратамі, чым раней і маюць адну з самых вялікіх удзельных вагаў пратэрмінаванай дэбіторскай запазычанасці.

Ужо каторы год значная частка арганізацый Гарадоцкага раёна не мае прыбыткаў ад сваёй дзейнасці і гэтыя страты перавышаюць паспяховую дзейнасць асобных прадпрыемстваў на 63,3 млрд. рублёў. Колькасць стратных раёнаў Віцебшчыны за мінулы год павялічылася ў два разы і дасягнула шасці. Стратнымі сталі яшчэ Браслаўскі – 4,0 млрд. руб., Шаркаўшчынскі – 33,1 млрд. руб., Шумілінскі – 4,7 млрд. руб. раёны. Стратнымі засталіся такія раёны, як Глыбоцкі – 23,8 млрд. руб., Міёрскі – 21,7 млрд. руб.. Перасталі быць стратнымі і атрымалі прыбытак Бешанковіцкі, Віцебскі і Вушацкі раёны. Усяго ж па краіне стратнымі сталі 20 раёнаў і гарадоў. Пры гэтым найбольшыя страты ў Жодзіна – 297,9 млрд. руб., Жлобіну – 288,8 млрд. руб., Асіповіцкім раёне – 263,9 млрд. руб., Маладзечанскім – 91,1 млрд. руб..

Па ранейшаму высокая ўдзельная

вага пратэрмінаванай дэбіторскай запазычанасці арганізацый Гарадоцкага раёна. На пачатак снежня гэтая вага складала 32,8%, а гэта азначае, што за пастаўленую прадукцыю або паслугі арганізацыям складана вярнуць амаль кожны трэці рубель. Гэты паказчык адзін з самых горшых у краіне, бо большыя праблемы маюць толькі арганізацыі Міёрскага раёна, дзе ўдзельная вага пратэрмінаванай дэбіторскай запазычанасці складала аж 54,4%.

Выправіць сітуацыю на прадпрыемствах, знайсці крэдыты на мадэрнізацыю таксама праблематычна для арганізацый раёна, бо раён мае мусіць самы нізкі крэдытны давер у краіне. Колькасць атрыманых крэдытаў дайшла да 631 млрд. руб., а з іх пратэрмінавана – 257 млрд. руб., або 40,7% ад усіх крэдытаў. Большая ўдзельная вага пратэрмінаваных крэдытаў на Беларусі толькі ў Вушацкім раёне – 50,9%.

Мусіць так і застануцца невыкананымі патрабаванні менскіх уладаў, каб укладзеныя інвестыцыі ў падрыхтоўку да “Дажынак—2014” прынеслі эканамічны рост на Гарадоччыну.

Леанід Гаравы

ПРАБЛЕМЫ ЧЫГУНКІ

ХУТКА СА СТАЛІЦЫ ЦЯГНІК АДМЕНЯЦЬ

Паводле неафіцыйнай інфармацыі з канца сакавіка запланавана ліквідацыя маршрута цягніка Брэст – Санкт-Пецярбург, якім жыхары Гарадка вярталіся са сталіцы дадому.

Кіраўніцтва Беларускай чыгункі разглядае чарговы варыянт “аптымізацыі” руху цягнікоў. Адным з варыянтаў гэтай аптымізацыі плануецца скарачэнне маршрута №50 і №49 Брэст – Санкт-Пецярбург – Брэст. Гэты цягнік зараз застаецца адзіным які штодня рухаецца праз Гарадок. На гэтым цягніку ў 23.44 гарадоцкая моладзь вяртаецца з вучобы ў Менску, а таксама вечарам у 22.46 вяртаецца ў сталіцу. Карыстаюцца гэтым цягніком і жыхары раёна, якія маюць справы ў сталіцы. На выходныя дні з Гарадка прадаецца больш 30 білетаў на гэты цягнік. Білеты на цягнік значна танней чым на аўтобусы і каштуюць зараз: плацартны – 58 000 руб., купэйны – 80 300 руб..

Але дадзены маршрут з’яўляецца стратным для Беларускай чыгункі. І для змяншэння гэтых стратаў з канца сакавіка плануецца ліквідаваць штодзённы рух гэтага цягніка або наогул адмяніць маршрут. У такім выпадку ў Гарадку будзе спыняцца па панядзелках і нядзелях толькі адзін

маршрутны цягнік Санкт-Пецярбург – Гродна ў 6.04. Чыгуначная ж станцыя ў Гарадку будзе існаваць для абслугоўвання толькі прыгарадных дызеляў Віцебск—Езьярышча – Віцебск.

Таму не зусім зразумела дзеля чаго ў мінулым годзе рабілася рэканструкцыя станцыі, якая каштавала больш 16 мільярдаў рублёў. Дзеля таго, каб паказаць перад “Дажынкамі” як ўсё добра?

А праз паўгады фактычна спыніцца рух міжнародных цягнікоў праз станцыю Гарадок. І гэта спыненне толькі пагоршыць сотням жыхарам і гасцям Гарадоцкага раёна магчымасць выехаць, як у сталіцу, так і за межы Беларусі. Бо ўсё давядзецца рабіць праз Віцебск. Такія адносіны магчыма назваць дзяржаўным падыходам?

Свае адносіны да гэтай сітуацыі вы можаце выказаць, як у каментарых так і ў лістах да кіраўніцтва Беларускай чыгункі: вул. Леніна, 17, г. Мінск, 220030, Рэспубліка Беларусь або да іншых уладных чыноўнікаў.

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

“ДАЖЫНКІ – 2014”

“ЗАЛАТЫ ДОЖДЖ” ДЛЯ ПРАЕКЦІРОЎШЧЫКАЎ

Камітэт дзяржкантролю Віцебскай вобласці правёў кантрольныя мерапрыемствы па ажыццяўленню працы па падрыхтоўцы Гарадка і раёна да абласных “Дажынак”. Кантралюючы орган выявіў вялікую розніцу ў колькасці спраектаваных аб’ектаў і аб’ектаў, на якіх завяршылася праца.

“Гарадоцкі веснік” 3 лютага апублікаваў артыкул “Няўзгодненасць з фінансавымі магчымасцямі” па матэрыялах КДК Віцебскай вобласці, якія датычацца правядзення ў Гарадку абласнога фестываля “Дажынкi-2014”. У артыкуле адзначана, што найперш у Гарадку атрымалася абнавіць знешні выгляд райцэнтра і пад’яздных дарог да Гарадка. Толькі вось імкненне стварыць новыя дарагія сацыяльныя аб’екты не было звязана з магчымасцямі мясцовага бюджэту.

Так праз два месяцы пасля “Дажынак” у эксплуатацыю ў галіне жыллёва-камунальнай гаспадаркі было уведзена толькі 28 аб’ектаў з 112 рамантуемых. Пры гэтым ні на водным з 28 аб’ектаў не былі вытрыманы планавыя тэрміны, якія фактычны перавышаны на 2-5 месяцаў. Да “Дажынак” было запланавана адрамантаваць 66 вуліц, але прыступілі да рамонта на 37 вуліцах, але толькі на двух правялі

рэканструкцыю, а на астатніх 35 абмежаваліся бягучым рамонтам.

Усіх тэмаадукацыі з 15 запланаваных аб’ектаў сваечасова была адрамантавана толькі майстэрня Гарадоцкага прафесійна-тэхнічнага каледжа. Пры гэтым завяршэнне рамонтных работ усіх аб’ектаў Гарадоцкага аддзела адукацыі, спорту і турызму (дзве сярэднія школы, тры дзіцячыя сады і цэнтр дзяцей і моладзі) перанесена на 2015 год. У сувязі з тым, што ўсе тры дзіцячыя садкі не былі адрамантаваны да пачатку навучальнага года, частка выхаванцаў не наведвала дашкольныя установы.

Пры правярцы ДКУП “УКБ Гарадоцкага раёна” было зафіксавана неэфектыўнае выкарыстанне больш палутара мільярдаў рублёў для распрацоўкі праектна-сметнай дакументацыі, якая апынулася незапатрабаванай. У выніку з дзевяці замоўленых аб’ектаў праца на чатырох так і не распачалася. Бо як у мінулым, так і ў гэтым годзе няма

рэсурсаў для фінансавання гэтай працы ў аб’ёме 52 мільярдаў рублёў.

Дзяржкамітэт адзначыў, што ў выніку неўзгодненасці аб’ёмаў праектавання з наяўнасцю бюджэтных сродкаў да снежня 2014 года ўтварылася пратэрмінаваная запазычанасць у аб’ёме каля 35 мільярдаў рублёў. Таму па выніках фестываля так і засталіся яшчэ незавершанымі аб’екты адукацыі, культуры, фізічнай культуры і жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Па шматлікіх аб’ектах працы так і не пачаліся, а бюджэтныя сродкі выкарастаны на аплату праектных прац. Але і на 2015 год недастаткова фінансавання для завяршэння пачатага будаўніцтва.

Галоўным урокам з гэтай сітуацыі дзяржаўныя кантралёры лічаць неабходнасць змянення шэрагу дакументаў, якія рэгламентуюць падрыхтоўку “Дажынак”, каб не дапускаць праектавання дзяржаўных аб’ектаў, калі адсутнічаюць

падцверджаныя аб’ёмы і крыніцы фінансавання.

Для мяне ж галоўнай праблемай выглядае валютарызм прыняцця рашэнняў адной асобай, якая свае паветраныя замкі для “шчасця народага” не грунтуе на эканамічным падмурку. Не шмат ёсць наіўных грамадзян, якія вераць, што праектаванне ініцыявалася само па сябе без каманды “зверху”. Менавіта зверху ішло жаданне засвоіць на аб’ектах у нашым рэгіёне спачатку больш двух трыльёнаў рублёў. Потым гэта лічба змянялася некалькі разоў і дайшла да трыльёна рублёў. Калі ж “Дажынкi” прайшлі, то першая асоба на Віцебшчыне казалася пра засваенне 700 мільярдаў рублёў. Кіраўнік жа раёна на фінішы года казаў пра засваенне 500 мільярдаў рублёў.

Колькі ж рэальна засвоена і колькі яшчэ трэба для завяршэння “дажынкаўскага” даўгабуда пакуль ніхто грамадзянам не сказаў.

Леанід Гаравы

СПАРТЫЎНЫЯ НАВІНЫ

ПОСПЕХ ПЕРАД ЧЭМПІЯНАТАМ СВЕТУ

Домрачава стала лідэрам сезону, а Дубарэзава паказала лепшы вынік сезона ў Кубку свету. Наша Дар'я Домрачава, без промахаў прайшоўшы абодва агнявыя рубяжы, упэўнена выйграла спрынтарскую гонку, а Настасся Дубарэзава ўпершыню ў сезоне паднялася на 25 месца, крыху саступіўшы Кайсе Макарайнен.

На этапе Кубка свету ў нарвежскім Халменколэне адбылася спрынтарская гонка ў жанчын, якую пераканаўча выйграла Дар'я Домрачава. Другое месца заняла немка Лаура Дальмайер (0 + 0), якая саступіла Домрачавай 14 секунд. Трэцій стала французжанка Мары Дарэн-Абер (0 + 1).

Надзея Скардзіна (0 + 0) пры выдатнай стральбе стала 17-й. Наша зямлячка Настасся Дубарэзава выдатна пачала гонку і пры бездакорнай стральбе лёжа была пятай

пасля першага рубяжа. На стойцы Дубарэзава дапусціла адзін промах і фінішавала 25-й, прайграўшы фінішаваўшай 24-й Кайсе Макарайнен 4,6 сек..

Іншыя беларускі паказалі такія вынікі: Надзея Пісарава (0 + 2) фінішавала 46-й, Ірына Крыўко (1 + 0) - 51-й.

Пасля гэтай гонкі Дар'я Домрачава займела 837 балаў і яна захапіла лідэрства ў агульным заліку Кубка свету. Пры 24-м месцы ў спрынце ў Макарайнен стала 827 ачкоў. У Халменкольне заўтра

адбудуцца эстафеты. І наша Настасся Дубарэзава мае поўнае права вярнуцца ў каманду, пасля свайго лепшага выніку ў сезоне. Тым больш, што і ў індывідуальнай гонцы яна мела трэці вынік у беларускай камандзе. Жаночая эстафета будзе трансліравацца заўтра з 14.10.

Пасля нарвежскага этапу ў біатлістаў будзе перапынак да чэмпіянату свету ў фінскім Канціялахці, дзе 5 сакавіка адкрыецца чэмпіянат смешанай эстафетай.

Л. Антонаў

ФІНАНСАВАЕ СТАНОВІШЧА

ЛІДАРЫ ПА ДАЎГАХ У КРАІНЕ

Віцебская вобласць мае самыя вялікія ў краіне пратэрмінаваныя крэдыторскія запазычанасці па падатках і зборах і за паліўна-энергетычныя рэсурсы. У Гарадоцкім раёне таксама зафіксаваны рост пратэрмінаванай крэдыторскай запазычанасці па падатках і зборах і асабліва за паліўна-энергетычныя рэсурсы. Даўгі ў раёне за спажываемыя паліўна-энергетычныя рэсурсы за год выраслі амаль у чатыры разы.

Нацыянальны статыстычны камітэт зафіксаваў, што напрыканцы мінулага года ўлады Віцебскай вобласці горш за ўсіх у краіне разлічваліся па падатках і зборах і за паліўна-энергетычныя рэсурсы.

Афіцыйныя лічбы пратэрмінаванай крэдыторскай запазычанасці па падатках і зборах, сацыяльнаму страхаванню і забяспячэнню сведчаць, што гэтая запазычанасць у краіне за года вырасла з 504,0 млрд. руб. да 668,8 млрд. руб. Па Віцебскай вобласці гэтая запазычанасць крыху скарацілася з 274,1 млрд. руб. да 251, 5 млрд. Але гэтая запазычанасць складае аж 37,6% агульнарэспубліканскай сумы даўгоў. Бліжэйшая вобласць – Брэсцкая мае 138,9 млрд. руб., а ў астатніх абласцях

запазычанасці менш 85 млрд. руб.

Кожны раён Віцебскай вобласці мае запазычанасці па гэтых выплатах. Самыя вялікія ў Мёрскім раёне – 25,4 млрд. руб., Докшацкім – 23,7 млрд. руб., Полацкім – 21,9 млрд. руб. У Гарадоцкім раёне гэты даўг дасягнуў 9,6 млрд. руб. і за год павялічыўся толькі на 900 млн. руб.

Але за то за мінулы год пратэрмінаваная крэдыторская запазычанасць за паліўна-энергетычныя рэсурсы ў Гарадоцкім раёне вырасла амаль у чатыры разы: з 4,1 млрд. рублёў да 15,9 млрд. рублёў. Суцэпленнем гарадоцкім кіраўнікам можа быць толькі тое, што яшчэ большымі тэмпамі гэтая запазычанасць расла ў Аршанскім раёне: з 5,9

млрд. руб. да 33,1 млрд. руб., а самая вялікая запазычанасць у Шумілінскім – аж 63,2 млрд. руб.

Віцебская ж вобласць мае тут таксама самую вялікую лічбу пратэрмінаванай запазычанасці – 407,1 млрд. руб., якая за год вырасла з былых 196,3 млрд. рублёў. За Віцебскай ідзе Магілёўшчына – 371,6 млрд. руб., Міншчына – 288,7 млрд. руб.

Наогул Віцебшчына мае самую вялікую пратэрмінаваную запазычанасць па крэдытах і пазыках у краіне 1,261 трлн. рублёў, што складае 23,1% удзельнай вагі агульнанацыянальнай запазычанасці. Відавочна, што мясцовыя ўлады жывуць не па лепшых часах.

Леанід Гаравы

РЫНАК ПРАЦЫ

НАЙБОЛЬШ РАБОТНІКАЎ ПАТРАБУЕЦЦА ЛЯСГАСУ

У базе вакансій Гарадоцкага раёна ўпершыню з'явілася прапанова заробку на 8 млн. рублёў. За месяц на рынку працы раёна з'явілася ў два разы больш свабодных месцаў пры павелічэнні вакансій на дзве пазіцыі. Пры гэтым прапанову свабодных месцаў вышэй сярэдняга заробку заяўлена пяць.

Па стану на 5 лютага ў банку вакансій раёна стала 22 пазіцыі з прапановай свабодных месцаў 125. Нагадаем, што на пачатак года ў банку вакансій было пры наяўнасці 20 пазіцый было толькі 53 працоўных месца. Асноўны прырост свабодных месцаў даў Гарадоцкі лясгас, які з філіяла ААТ "Віцебскдрэва" перайшоў у падпарадкаванне Міністэрства лясной гаспадаркі.

У сувязі з новымі абавязкамі кіраўніцтва лясгаса шукае 59 (!) леснікоў, прапануючы ім заробак у 3,5 млн. рублёў пры наяўнасці сярэдне-спецыяльнай адукацыі. Таксама лясгасу патрабуецца 15 майстроў лесу, 2 памочніка

ляснічага, 14 вальшчыкаў лесу, 15 лесарубаў і два трактарысты па падрыхтоўцы лесасек, трылёўцы і вывазцы лесу. Дарэчы трактарыстам прапануецца заробак ў 5 млн. рублёў. Усяго такім чынам у Гарадоцкім лясгасу вольна 107 працоўных месцаў.

Самыя ж высокія заробкі прапануе Гарадоцкая райбальніца для спецыялістаў з вышэйшай медыцынскай адукацыяй. На пастаянную працу райбальніца запрашае: педыятра – 7 млн. руб., афтальмолага – 6,5 млн. руб.. Самы высокі заробак пры часовым замаяшчэнні прапануецца загадчыку акушэрскага аддзялення – 8

млн. рублёў. Таксама бальніцы патрэбны акушэры з сярэдне-спецыяльнай адукацыяй, кіроўца аўтамабіля і загадчык ФАП а ў Марчанкі на заробак у 5,5 млн. рублёў.

Па стану на 5 лютага ў банку вакансій па ранейшаму прысутнічала пазіцыя кіроўцы аўтамабіля для вывазкі лесу катэгорыі "Е" у Гарадоцкім лесапункце з заробкам 2 100 100 рублёў. Нагадаем, што менавіта на гэта месца не быў прыняты Леанід Аўтухоў на пачатку студзеня па палітычна матываваным прычынам. Потым гэта месца Л. Аўтухову ў Гарадоцкім цэнтры занятасці і не прапановалася.

Л. Антонаў

ГУЧНАЯ СПРАВА

ВІНЫ ЖАНЧЫНЫ НЯМА

На пачатку лютага суд Гарадоцкага раёна не прызнаў маладую жанчыну вінаватай у нанясенні лёгкіх цялесных пашкоджанняў міліцыянт у недаказанасцю ўдзелу абвінавачанай у здзяйсненні злачынства.

9 лютага быў агалошаны прысуд у адносінах да Наталлі (імя зменена) жыхаркі Віцебска. Нагадаем, што маладая жанчына, якая выходзіла з п'яцігадовага сына, 20 красавіка 2014 года ў палове першай ночы нанесла лёгкія цялесныя пашкоджанні Мікалаю (імя зменена) дзяжурнаму супрацоўніку Гарадоцкага РАУС у памяшканні дзяжурнай часткі міліцыі.

На працягу шматмесячных пасяджэнняў суддзя Алёна Віхаценка высветляла ўсе абставіны гэтага здарэння. Пад час апытання пацярпелага і выкліканых сведкамі іншых супрацоўнікаў Гарадоцкага РАУС адвакат абвінавачаемай высветліў супярэчнасці ў паказаннях сведкаў, а таксама устанавіў парушэнне нормаў заканадаўства з боку міліцыянтаў. Парушэнне нормаў заканадаўства датычыцца затрымання Наталлі ў Гарадоцкім РАУС без вынясення аб гэтым рашэнні, а таксама без складання пратаколу аб адміністрацыйным правапарушэнні. Ніхто з

супрацоўнікаў Гарадоцкага РАУС пры гэтым здарэнні не абгрунтаваў пісьмова законнасць затрымання Наталлі і не выклікаў жанчыну міліцыянта для вобшуку яе.

Адвакат маладой жанчыны пад час разгляду справы давёў суду, што маладая жанчына без намеру пры супраціўленні нанесла лёгкія пашкоджанні Мікалаю, бо супрацоўнікі міліцыі ўжывалі да яе фізічную сілу.

На пасяджэнні суда прадстаўнік Гарадоцкай пракуратуры патрабаваў для Наталлі абмежаванне волі да трох гадоў за здзяйснення злачынства па арт. 364 КК РБ "Гвалт або пагроза прымянення гвалту ў дачыненні супрацоўніка органаў унутраных спраў".

Суддзя Алёна Віхаценка пасля вывучэння ўсіх абставін справы вынесла апраўдальны прысуд за недаказанасцю ўдзелу абвінавачанай у здзяйсненні злачынства. Дадзенае рашэнне ўступіць у законную сілу праз дзесяць дзён, калі на яго не будзе пададзены пратэст.

Леанід Гаравы

ПЛАНЫ ЎЛАДАЎ

ІНВЕСТИЦЫІ Ў РАЁН

На Нацыянальным прававым Інтэрнэт-партале Рэспублікі Беларусь апублікавана Інвестыцыйная праграма Віцебскай вобласці на 2015-2016 гады. У гэтай праграме паведамляецца аб аб'ектах, якія плануецца пабудаваць у Гарадоцкім раёне.

Дадзены дакумент быў прыняты 28 снежня 2014г. на сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў і ўступіў у сілу пасля апублікавання на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале pravo.by/main.aspx

На будаўніцтва, рэканструкцыю і праектаванне аб'ектаў камунальнай уласнасці ў Віцебскай вобласці на два гады гэтай Праграмай прадугледжваецца вылучэнне і засваенне 441 715, 432 млн. рублёў сродкаў з абласнога бюджэту і іншых крыніц фінансавання.

У 2015 годзе ў Гарадку плануецца ажыццявіць праект «Жылы дом для сям'і, якая выходзіла з дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, (уключаючы праектна-пошукавыя работы)».

На працягу двух гадоў будучы працягнуцца работы на такіх аб'ектах, як «Фізікультурна-аздраўленчы комплекс у г. Гарадок (уключаючы праектна-пошукавыя работы)», «Лыжаролерная траса ў г. Гарадок (уключаючы праектна-пошукавыя работы)», а таксама будаўніцтва ў аграгарадку Бычыха «Цэнтра суправаджаецца пражывання пажылых грамадзян» Дом Міласэрнасці (уключаючы праектна-пошукавыя работы)».

Усе яны пачатыя ў 2014 годзе, але ў эксплуатацыю пры завярэнні чыноўнікаў так і не здадзены.

У 2016 годзе плануецца ажыццявіць у Гарадку праект «Рэканструкцыя ачышчальных збудаванняў «Зарэчанскія» і каналізацыйных сетак»

Усяго ў 2015 годзе ў інвестыцыйнай праграме Віцебскай вобласці прысутнічае 52 аб'екта, а на 2016 год - 87 аб'ектаў.

Л. Антонаў

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоцкай, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: <http://haradok.info>

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчаць на партале <http://haradok.info> ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Гасцінец" паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце ў рэдакцыю.

ПРЭЗІДЭНСКАЯ КАМПАНІЯ

САЛОДКАЕ СЛОВА «БАЙКОТ»

Большасць лідараў апазіцыі зараз схіляецца да таго, што адзіным кандыдатам ад дэмакратыі на выбарах павінен быць Мікалай Статкевіч. А ў выпадку нерэгістрацыі Статкевіча апазіцыя пагражае байкотам выбараў.

Большасць лідараў апазіцыі зараз схіляецца да таго, што адзіным кандыдатам ад дэмакратыі на выбарах павінен быць Мікалай Статкевіч. Тое, што ён знаходзіцца ў вязніцы, па іх меркаванні, не павінна перашкаджаць яму быць кандыдатам на пасаду прэзідэнта Беларусі. І размова ідзе не пра сімвалічнае кандыдацтва, з падрыхтаваным дублёрам Статкевіча.

Але па існуючых беларускіх законах наўрад ці гэта магчыма. Кандыдат на прэзідэнта павінен не толькі стварыць ініцыятыўную групу (з гэтым якраз праблемаў не будзе), але і асабіста зарэгістраваць групу ў ЦВК для збору подпісаў. Да таго ж, ён павінен прадставіць і пэўны пакет дакументаў, напрыклад, падатковую дэкларацыю. Як Статкевіч можа сабраць гэтыя дакументы і падаць іх у ЦВК — не вядома.

Увесь разлік грунтуецца на тым, што Статкевіча павінны вызваліць. Як мяркую папечнікі Статкевіча Сяргей Скрабеч, стварэнне ініцыятыўнай групы можа ісці пад лозунгам: «Мы, грамадзяне Рэспублікі Беларусь, патрабуем вызвалення палітычных зняволеных Статкевіча, Аліневіча, Дзядка, Васьковіча, Пракапенку, Рубцова і далучаемся да ініцыятыўнай групы па вызваленні Мікалая Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты Рэспублікі Беларусь». І суправаджаць шырокай грамадскай кампаніяй «Свабоду Статкевічу і ўсім палітвязням».

Экс-кандыдат у прэзідэнты,

лідар «Еўрапейскай Беларусі» Андрэй Саннікаў падтрымаў Скрабча. Ён заявіў: «Найбольш разумным на сёння з'яўляецца тая прапанова, якую агучыў Скрабеч: стварыць ініцыятыўную групу па вызваленні Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты, патрабаваць яго рэгістрацыі і адначасова вызвалення яго і ўсіх астатніх палітвязняў». Прычым Саннікаў прапануе вылучаць Статкевіча ўсур'ёз: «Толькі без адгавораў, якіхсьці запасных варыянтаў і дублёраў».

Лічыць такі варыянт рэальным і кіраўнік зарэгістраванага ў Чэхіі «Маладога фронту» Зміцер Дашкевіч: «Вылучэнне Мікалая Статкевіча адзіным кандыдатам — самая прымальна, зразумелая, ясная і лагічная стратэгія, якая можа быць... Я ўпэўнены, што калі дэмакратыя вылучаць Мікалая Статкевіча ў якасці адзінага кандыдата, то ён выйдзе на волю ўжо ў бліжэйшы час. Зарэгіструюць яго ў якасці кандыдата ці не — гэта ўжо больш складанае пытанне. Але ўлады вымушаны будучы вызваліць Статкевіча і іншых палітвязняў».

Безумоўна, вылучэнне Статкевіча кандыдатам у прэзідэнты як форма змагання за ягоную свабоду — гэта вельмі моцны крок. Але нават калі ўлада вызваліць Статкевіча і зарэгіструе ініцыятыўную групу, у яго будзе не знятая на той час судзімасць, а «такіх не бяруць у прэзідэнты».

У выпадку нерэгістрацыі Статкевіча апазіцыя пагражае байкотам выбараў. «Павінна быць прынцыповая лінія: альбо

Статкевіч становіцца адзіным кандыдатам і вылучаецца патрабаванне аб яго вызваленні, рэабілітацыі і рэгістрацыі, альбо байкот», — мяркую Саннікаў. «Калі Статкевіча не зарэгіструюць, то ўдзельнічаць у гэтых выбарах нельга. У сітуацыі наяўнасці ў Беларусі палітвязняў адзінай формай удзелу ў выбарчай кампаніі можа быць толькі байкот», — кажа Дашкевіч.

Ці ёсць байкот выйцем для апазіцыі? Палітолаг Аляксандр Класкоўскі з гэтым не згодны катэгарычна: «Найперш, пра байкот кажуць тыя сілы і структуры, якія не маюць вялікага рэальнага патэнцыялу і актыўна. Хаця тут усё адносна: увогуле апазіцыя зараз, мякка кажучы, не ў лепшай форме.

Але структуры, у якіх ёсць пэўная сетка актывістаў: напрыклад, кампанія «Гавары праўду!», Рух «За Свабоду!», якія, пры тым, што ўсе салідарныя ў тым, што выбараў у Беларусі няма, абмяркоўваюць удзел у кампаніі, як магчымасць кантакту з электаратам і працоўнае сваіх ідэй».

«Іншыя структуры становяцца на максімальна пазіцыі. Гэта гучыць прыгожа, але іншым

разам складаецца ўражанне, што імя Статкевіча, ягоны статус палітвязня — гэта проста прыкрыццё, каб прыгожа выйсці з гульні», — наракае палітолаг.

Па словах Класкоўскага, палітолагі напісалі ўжо стосы працаў па тым, што байкот у Беларусі немагчымы. «Для сапраўднага байкоту трэба мець яшчэ большы ўплыў на масы, чым дзеля ўдзелу ў выбарах, каб паралізаваць выбарчы працэс. Аднак у апазіцыі зараз не тыя магчымасці і не той уплыў, не той аўтарытэт», — заўважае ён.

Няма ніводнага прыкладу, калі байкотам абвалілі дыктатуру. «Затое ёсць прыклады ашаламляльных выбараў, калі апазіцыя ўступала ў барацьбу

на абсалютна не роўных умовах, і раптам пад ціскам форс-мажорных абставінаў рэжым абвальваўся. І сёння якраз такая сітуацыя: і ў плане фінансавым, і знешнепалітычным, калі ў маленькай Беларусі пад уплывам магутных знешніх чыннікаў сітуацыя можа змяніцца самым непрадказальным чынам за некалькі месяцаў. І, магчыма, больш мудрым ёсць прынцып Напалеона: «Увяжамся ў бойку, а там будзе бачна». Гэты ж прынцып, дарэчы, скарыстоўваў і Уладзімір Ленін, які з купкай бальшавікоў перакуліў магутны царскі рэжым», — лічыць Класкоўскі.

Сяргей Пульша
«Новы час»

НАШЫ СУСЕДЗІ

МЫ СИЛЬНЕЕ, ПОТОМУ ЧТО С НАМИ ПРАВДА

«Когда враг увидел, что мирный аншлюс Украины в Таможенный союз захлебнулся, он решил танками и «Градами» расчленить Украину», — заявил президент страны Петр Порошенко вечером 20 февраля на площади Независимости в Киеве на церемонии памяти погибших год назад активистов Евромайдана.

«Этой авантюре также не удалось стать реальностью. Украинская армия при всенародной волонтерской поддержке остановила врага на дальневосточных рубежах. Рожденные не для войны, украинцы, мирные украинцы, потому что мы мирный народ, взяли в руки оружие и остановили хорошо вышколенную армию — одну из самых мощных в мире и на континенте», — приводит слова Порошенко пресс-служба президента.

Он подчеркнул, что на Майдане боролись не только и не столько с марионеточным режимом Януковича, сколько за европейское будущее Украины. По словам Порошенко, именно подвиг Небесной сотни вдохновил сотни тысяч украинцев на борьбу с российской агрессией.

«Нам противостоит мощный враг, значительно более многочисленный, чем мы, и, к сожалению, гораздо лучше вооруженный. Планы напасть на нас он вынашивал годами. Он готовил именно для этого свои вооруженные силы и формировал у нас внутри страны «пятую колонну». Но мы все равно сильнее,

потому что с нами правда, и мы сильнее, потому что с нами бог. Для нас это война за свою землю, за нашу землю — война справедливая, а для противника — нет! И это признано всем миром, потому что весь мир сейчас солидарен с Украиной», — сказал президент.

Глава государства подчеркнул необходимость сохранения единства.

«Мы это продемонстрировали на фронте и сейчас отнюдь не допустим внутреннего фронта, над открытием которого очень упорно работают спецслужбы соседнего государства, сея страх, панику, неверие в наши силы и недоверие украинцев друг к другу. Мы ломаем этот сценарий и победим, как побеждали до сих пор», — заявил Порошенко.

Порошенко настаивает на новых санкциях против России. В случае дальнейшего нарушения боевиками минских договоренностей от 12 февраля ЕС и США должны ввести новые санкции против России, заявил Петр Порошенко 20 февраля в телефонном разговоре с вице-президентом США Джоозефом Байденом.

По сообщению пресс-службы украинского руководителя,

стороны «обсудили ситуацию, которая сложилась из-за многочисленных нарушений боевиками на Донбассе режима прекращения огня вопреки минским договоренностям», а также «необходимость скоординировать позицию и дальнейшие действия США, ЕС и Украины».

«При этом Петр Порошенко настоял, что в случае, если ситуация не улучшится, США и ЕС должны ввести дальнейшие санкции против России и принять меры для усиления обороноспособности Украины», — отмечается в пресс-релизе.

Порошенко и Байден затронули вопросы подготовки и координации возможного размещения миротворческой миссии на Донбассе. Президент Украины также подчеркнул, что всевоинноплённые незаконно задержанные граждане страны должны быть освобождены согласно договоренностям.

Это уже второй за последние три дня разговор Порошенко и Байдена. В первом украинский руководитель заявил о необходимости немедленных действий для «остановки срыва минских договоренностей».

«Белапан»

ПАДАТКОВАЯ ПАЛІТЫКА

НАЛОГ НА ДОЛГИ

Платить налог теперь нужно и с денег, которые взяты в долг у соседа.

Платить подоходный налог с 1 января нужно не только с зарплаты, но и с денег, которые взяты в долг. Например, у соседа или заграничного друга, пишет «Вечерний Гродно».

Новшество затронет в первую очередь людей, которые при заполнении декларации о доходах и имуществе объяснят, что квартиру или машину купили за взятые в долг деньги. При этом долговая расписка может быть оформлена хоть пять лет назад.

К таким же кредитам и займам отнесли доходы от иностранных организаций и предпринимателей. Как сообщили в ИМНС по Гродненской области, исключением может быть ситуация, когда в долг дал близкий родственник, свояк, опекун, попечитель и подопечный. Кстати, после возвращения долга налог можно вернуть. Для этого нужно написать заявление и принести налоговому инспектору документ, который подтвердит возврат займа. Новый договор займа для возврата текущего долга таким документом не считается.

С 1 января налоговики не будут доказывать, работал предприниматель или отдыхал, чтобы привлечь его к уплате налогов. Сделав это помогут объявления в газете.

С этого года в Налоговом кодексе появилось понятие «осуществление деятельности плательщика». К примеру, если предприниматель опубликовал объявление в газете и интернете об оказании услуг или принял заказ, то считается, что в этом месяце он работал и обязан заплатить единый налог.

Ставки единого налога для ИП в Гродненской области выросли в среднем на 15–20 процентов. Такое решение принял областной «совет депутатов» 20 января. Как сообщили в ИМНС Гродненской области, добавлены или откорректированы некоторые виды деятельности, а также установлены новые размеры ставок единого налога. Например, гродненцы, которые торгуют продуктами и одеждой на рынках, будут платить соответственно 730 и 700 тысяч вместо 600 тысяч рублей в месяц.

Пока еще используются старые ставки. Новые будут действовать с момента официального опубликования решения облсовета на Национальном правовом интернет-портале.

Следят за валютой. Налоговая инспекция теперь знает о том, сколько валюты покупает каждый белорус. С 1 января отменена банковская тайна, и эти данные попадают в налоговые базы данных.

<http://www.charter97.org>

НАША РАЗВІЦЦЁ

БЕЛАРУСЬ ПОЛЗЕТ В ТУПИК

На протяжении последних шести лет социологи отмечают спрос большинства белорусов». Но каких перемен требует общество? на кардинальные перемены, которые «устойчиво предъявляет

В апреле 2013 года на вопрос НИСЭПИ: «Какие реформы, на Ваш взгляд, А.Лукашенко должен провести в течение следующих 12 месяцев?» — самыми популярными оказались следующие варианты ответов: «Повысить минимальную зарплату» — 61,7% и «Повысить пенсии» — 41,8%».

Ни власть, ни народ не хотят реформ в классическом понимании. Поэтому слабая оппозиция зря обольщается, твердя, что большинство в Беларуси — за перемены.

Но перед нами встает неразрешимый вопрос: кто и как может инициировать реформы, которых не хочет ни власть, ни народ?

«Свободные новости плюс» поинтересовались мнением эксперта НИСЭПИ Сергея Николюка.

— **Руководство Беларуси больше не в состоянии выполнять социальный контракт. В силу этого власть окончательно переходит от ставки на модернизацию к идее мобилизации (дисциплина, борьба с коррупцией и тунейдцами, замораживание цен), де-факто перереформулировав его: вместо «лояльность в обмен на рост доходов» белорусам предлагается «лояльность в обмен на выживание». В чем суть нового контракта?**

— За последние 15 лет темпы роста доходов населения являлись двузначными. Этот период в нашей новейшей истории закончился, но население еще не осознало этот факт. Мало ли проблем возникает: мы пережили 2009 год, 2011-й, о которых уже забыли. Однако на самом деле ситуация изменилась кардинально: период устойчивого роста как таковой закончился. Ресурс белорусской модели исчерпан. Но это не главная проблема. Исчерпан ресурс культуры, на которую модель опирается.

С моей точки зрения, населению понадобится минимум два года на осознание того, что тренд развития принципиально изменился, что впереди будет только хуже.

Прежний контракт, когда власть обеспечивала белорусам двузначный рост доходов, закончился. И вертикали больше нечего предложить обществу, кроме «стабильности и спокойствия».

В новогоднем обращении Лукашенко откровенно сказал: «Главная ценность, за которую мы должны благодарить судьбу, — это мир. Мир в наших семьях, в нашей

стране, в отношениях между людьми... Нет у человека ничего дороже жизни. И нет права более важного, чем право на жизнь».

Четвертое Всебелорусское собрание в рамках прежнего социального контракта наметило новые рубежи: к 2015 году средняя зарплата должна была приблизиться к тысячи долларов. Однако об этом вспоминать сегодня не принято. Впереди, безусловно, нас ждет пятое Всебелорусское, но никаких цифр грядущего роста на пятилетку мы не услышим.

Как пел Высоцкий, «скажи еще спасибо, что живой...»

— **«Мир и стабильность», которые Лукашенко понесет в 2015 году гражданам, безусловно важны. Однако белорус привык думать своим карманом — этот тренд поддерживался несколько последних лет. Заменит ли «мири стабильность» экономическое благосостояние населения?**

— О каких временных рамках идет речь?

Если не произойдет ничего сверхординарного (а сверхординарное может произойти в России, где предпримут такие действия, последствия которых предсказать просто невозможно) до конца года, я думаю, в рамках нового контракта «лояльность в обмен на выживание» Лукашенко все свои задачи в 2015-м решит. Приближающиеся выборы не станут событием, которое изменит установившиеся тренды.

В определенной степени предыдущая избирательная кампания стала событием: с конца 2007-го вплоть до приснопамятного 19 декабря в стране осуществлялась политика либерализации.

Сейчас никаких новаций, если не считать замены самого контракта, не ожидается; в рамках этого контракта власть проведет выборы. Никаких сдвигов не произойдет при условии, что мы вынесем за скобки российский фактор.

— **Стране нужны реформы, которые власть не хочет проводить. Почему? Ведь без перемен невозможно удовлетворить потребности населения.**

— Главная задача власти — не удовлетворять потребности населения, а оставаться властью.

Прежде чем ставить вопрос о реформах, нужно ответить на другой вопрос: а что понимать под ними? Реформы

— это деятельность по расширению пространства свободы. Если проводить такие перемены, они, безусловно, убьют эту власть гораздо раньше, чем доведенное до отчаяния население окажется способно на политические действия.

Когда заходит речь о реформировании, иногда чиновники говорят очень правильные и глубокие вещи. Несколько месяцев назад я услышал, что необходимо отделить собственность от управления. Белорусская система выстроена по принципу унитарного предприятия, т.е. с одним владельцем. Имя владельца УП «Беларусь» известно. Но проблема в том, что оно состоит из встроенных в него УП. На идеологическом совещании весной 2013 года Лукашенко заявил вертикали: «Вы там маленькие «президенты» на своих участках, у вас достаточно широкие полномочия и функции, стиль работы примерно такой же...»

Нам кажется, что у нас в стране один президент, на самом деле каждый руководитель у нас — президент на своем посту. Страна построена по принципу поместий, вложенных друг в друга. Каждый начальник — помещик: помещьем губернатора является область, директора школы — школа и т.д.

В УП власть от собственности и не должна быть отделана. Отсюда простой вопрос к реформаторам: вы собираетесь проводить изменения внутри УП или реформировать УП как таковое? Проводить серьезные реформы внутри бесполезно, потому что в нем существуют рамки дозволенного, за которые выйти невозможно. Если вы собираетесь реформировать само УП как принцип организации, первый вопрос: а с владельцем реформы согласованы? Лично я не слышал ни одного заявления по поводу готовности к такого рода преобразованиям. Более того, почти в каждом выступлении он доказывает: этот принцип незыблем.

Так о каких реформах мы говорим? — **Ни власть, ни народ не хотят ничего делать для перемен, но жаждут лучшей жизни. Беларусь зашла в тупик?**

— Состояние страны я характеризую одной короткой фразой: «Беларусь выпадает из тележки».

Главное противоречие нашего времени, как объясняли мне в свое время преподаватели марксизма-ленинизма, заключается в противостоянии между

системой капитализма и системой социализма. С падением последнего исчезло и противоречие.

Основное же противоречие нашего времени состоит между миром динамики и миром статики. Главным источником динамики с начала Нового времени выступает западно-христианская цивилизация. Способность динамично развиваться сегодня демонстрируют страны рисовой культуры. В аутсайдерах — исламский мир. Он неспособен вписаться в современность. Отсюда его агрессивность.

Западный мир вышел на такой уровень сложности (социальный, политический, экономический, технический), который уже не способен повторять российской цивилизации. А мы являемся ее частью.

На цивилизационной шкале российская цивилизация находится ближе к исламской, чем западно-христианской. Вспышка агрессии, которую мы сегодня наблюдаем по отношению к Украине, — попытка отвлечь общество от внутренних проблем. То же самое происходит с исламским миром. Это агония культуры, исчерпавшей ресурс развития.

Мы — часть системы, у которой нет будущего, но есть шанс стать частью западно-христианской цивилизации. Этот путь сейчас активно осваивают осколки бывшей восточно-христианской цивилизации (Греция, Румыния, Болгария и т.д.). Процесс смены цивилизационной идентичности чрезвычайно сложен. Для того, чтобы в этом убедиться, достаточно взглянуть на Грецию.

Белорусская модель — в полном тупике. У тупика, как я уже отметил, культурное, т.е. цивилизационное измерение.

С одной стороны, Лукашенко считает Беларусь частью Европы («мы европейцы»). С другой — на претензии Запада отвечает: «Психология нашего народа такова, что нельзя заставить его перепрыгнуть через несколько этапов развития и оказаться «в счастливом демократическом будущем». Логика развития всех государств мира говорит о необходимости спокойного, эволюционного, поступательного развития».

Замечательные слова.

Но Лукашенко у власти уже 20 лет. Пора бы и отчитаться, сколько шагов белорусскому народу удалось сделать в «направлении демократии».

Владимир Журавок
«Свободные новости плюс»

ПЕРЫЯД ТУРБУЛЕНТНАСЦІ

РАСПАД «САЦЫЯЛЬНАЙ ДЗЯРЖАВЫ»

Калі я ў апошні дзень мінулага году напісаў блог пад назвай «Сардэчна запрашаем у нестабільнасьць», які быў перадрукаваны іншымі інтэрнэт-парталамі, то «Советская Белоруссия» абрынулася на мяне з рэзкай крытыкай аж у двух матэрыялах. Маўляў, усё гэта лухта, аўтар скажае сьветлае аблічча беларускай сацыяльнай мадэлі.

Прайшло няшмат часу. У панядзелак 23 лютага ў перадачы «Форум» тэлеканалу «Беларусь 1» першы віцэ-прэм'ер Васіль Мацюшэўскі адзначыў, што эканоміка Беларусі ўступае ў перыяд турбулентнасьці.

Вось урад распрацаваў праграму сваёй дзейнасьці, якая прадстаўлена 25 лютага Палаце прадстаўнікоў і зацьверджана дэпутатамі. Урадоўцы прапануюць тры сцэнары разьвіцця падзеяў у эканоміцы ў залежнасьці ад усясьветных цэнаў на нафту і абменнага курсу расейскага рубля. У такіх умовах ні пра якую стабільнасьць і гаварыць не выпадае.

Праграма практычна ня ўтрымлівае канкрэтных лічбавых паказчыкаў. Увогуле, называць прапанаваны дакумэнт праграмай цяжка. Гэта набор добрых пажаданьняў, і ня больш за тое. Але цяжка чакаць ад ураду нечага іншага. Бо ён не вызначае эканамічнай палітыкі, гэтая функцыя застаецца за Лукашэнкам.

А той заявіў на нядаўняй прэсавай канфэрэнцыі, што пакуль ён займае пасаду прэзыдэнта, то ніякіх рэформаў у краіне ня будзе. Кола замкнулася.

Варта звярнуць увагу на такі нюанс. Ідэалёгічны канструкт пра Беларусь як сацыяльную дзяржаву — адно з галоўных прапагандысцкіх клішэ. Але па меры скарачэньня рэсурсаў, пагаршэньня эканамічнага становішча элементы сацыяльнасьці паступова зьнікаюць. І ў адукацыі, і ў ахове здароўя доля платных паслугаў толькі расьце. Калі параўноўваць з эўрапейскімі суседзьмі, то, фактычна, у Беларусі да праяваў «сацыяльнай дзяржавы» можна аднесці толькі нізкія камунальныя тарыфы, невысокія кошты грамадзкага транспарту і адносна невялікі ўзровень беспрацоўя, абумоўлены тым, што дзяржпрадпрыемствам было забаронена звальняць супрацоўнікаў. То бок дзяржаўны сэктар выконваў ня

толькі эканамічную, але і сацыяльную функцыю, забясьпечваючы насельніцтва працай.

Але факты сьведчаць пра тое, што гэтая апошняя функцыя дзяржаўных прадпрыемстваў ліквідуецца. Не да жыру. Паводле Deutsche Welle, пачалося значнае скарачэньне штатаў нафлягманах беларускай прамысловасьці. За дзевяць месяцаў мінулага году колькасьць работнікаў МАЗа зьменшылася на 10%, гэта 2000 чалавек. З «Гродна-Азоту» звольнілі 2,4 тысячы работнікаў — пятаю частку ўсіх занятых. На 15% — на 1 тысяччу працоўных — скараціўся пэрсанал «Магілёўхімвалакна».

Масавое беспрацоўе для Беларусі — новая зьява. Што варта было б рабіць уладам у такой няпростай сытуацыі? Найперш, не пагаршаць, не абвастраць праблему.

Насамрэч жа ўсё робіцца з дакладнасьцю да наадварот. Напрыклад,

кампанія барацьбы з «дармаедамі» («тунейдцамі») магла б мець хоць нейкі эканамічны сэнс, калі б у краіне быў дэфіцыт рабочых рук. Калі ж усьлед за прыватным сэктарам пачалі скарачаць работнікаў і дзяржпрадпрыемствы, спроба прымусіць працаваць незанятае насельніцтва ператвараецца ў абсурд.

Ці вось барацьба ўлады з індывідуальнымі прадпрымальнікамі (ІП). Гэтыя людзі ня толькі забясьпечваюць сябе працай, але трымаюць і найманых работнікаў. А прэзыдэнцкі ўказ № 222 фактычна пазбаўляе іх магчымасьці працаваць, разбурае іхні бізнэс. У выніку ІП папоўняць шэрагі беспрацоўных. Гаворка ідзе пра дзясяткі тысяч людзей.

Каму і навошта гэта трэба? Ствараецца ўражаньне, што ўлады штучна, уласнымі рукамі штурхаюць краіну да сацыяльнай нестабільнасьці.

Валер Карбалевіч
«Радые Свабода»